

MN-202

May-2025

B.A., Sem.-II

VAC-IKT-127 : Indic Knowledge Tradition

Time : 1:00 Hour]

[Max. Marks : 25

1. (A) ભારતીય જ્ઞાન પરંપરાની શિક્ષણ વ્યવસ્થા વિશે નોંધ લખો. 6
(B) ભારતીય જ્ઞાન પરંપરામાં સંચાલન વિશે ટૂંકનોંધ લખો. 4

અથવા

1. (A) ભારતીય જ્ઞાન પરંપરાના સાહિત્ય વિશે વિગતે નોંધ લખો. 6
(B) ભારતીય જ્ઞાન પરંપરામાં ધાતુ વિજ્ઞાન વિશે ટૂંકમાં વાત કરો. 4
2. (A) વિશ્વમાં ભારતીય જ્ઞાન પરંપરાના યોગદાનનું મહત્ત્વ સમજાવો. 6
(B) આધુનિક સમયમાં ભારતીય જ્ઞાન પરંપરાની આવશ્યકતા વિશે ટૂંકમાં સમજાવો. 4

અથવા

2. (A) ભારતીય જ્ઞાન પરંપરાના સંલગ્ન ગ્રંથોનો અભ્યાસ કરવાની પદ્ધતિઓ વિશે નોંધ લખો. 6
(B) ભારતીય જ્ઞાન પરંપરા મુજબ સંશોધનના તબક્કાઓ ટૂંકમાં સમજાવો. 4

3. યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરીને જવાબ આપો : (કોઈપણ પાંચ) 5

(1) યોગસૂત્રના સંકલનનું શ્રેય કોને આપવામાં આવે છે ?

- (a) પતંજલિ (b) આર્યભટ્ટ
(c) બ્રહ્મગુપ્ત (d) વેદવ્યાસ

(2) આધુનિક ગણિતમાં નિર્ણાયક એવા કયા વિચારનો ઉદભવ ભારતમાં થયો છે ?

- (a) પાયથાગોરિયન પ્રમેય (b) કેલ્ક્યુલસ
(c) શૂન્યનો વિચાર (d) ફિબોનાકી ક્રમ

(3) કયું શાસ્ત્રીય નૃત્ય મૂળે ભારતીય છે ?

- (a) સાલસા (b) ભરતનાટ્યમ
(c) બેલે (d) ફ્લેમેન્કો

- (4) પ્રાચીન ગુરુકુળ પ્રણાલીમાં શિષ્યો ગુરુને શું અર્પણ કરતા ?
- (a) ગુરુદક્ષિણા (b) શિક્ષા ભિક્ષા
(c) વિદ્યા પ્રણામ (d) ગુરુ સેવા
- (5) ‘આર્યભટ્ટીયમ્’ની રચના કોણે કરી છે ?
- (a) વરાહમિહિર (b) આર્યભટ્ટ
(c) બ્રહ્મગુપ્ત (d) ભાસ્કરાચાર્ય
- (6) કઈ ભારતીય દાર્શનિક પરંપરામાં ‘અહિંસા’નો ખ્યાલ કેન્દ્રસ્થાને છે ?
- (a) જૈન (b) બૌદ્ધ
(c) શીખ (d) હિન્દુ
- (7) નીચેનામાંથી ભારતીય જ્ઞાન પરંપરાની એક મુખ્ય લાક્ષણિકતા કઈ છે ?
- (a) વ્યક્તિવાદ (b) સર્વગ્રાહી અભિગમ
(c) ભૌતિકવાદ (d) ઘટાડાવાદ
-

Seat No. : _____

MN-202

May-2025

B.A., Sem.-II

VAC-IKT-127 : Indic Knowledge Tradition

Time : 1:00 Hour]

[Max. Marks : 25

1. (A) Discuss about the education system of Indic Knowledge Tradition. **6**
(B) Write a short note on the administration in Indic Knowledge Tradition. **4**

OR

1. (A) Write a detailed note on the literature of the Indic Knowledge Tradition. **6**
(B) Write a short note on the metallurgy in the Indic Knowledge Tradition. **4**
2. (A) Explain the importance of the global contribution of Indic Knowledge Tradition. **6**
(B) Is the Indic Knowledge Tradition relevant in the modern era ? Explain in short. **4**

OR

2. (A) Write a note on methods to study the relevant books on the Indic Knowledge Tradition. **6**
(B) Write the steps to undertake research in the Indic Knowledge Tradition. **4**
3. Choose the correct option and answer the questions : (Any **five**) **5**

(1) Who has compiled the Yogsutras ?

- (a) Patanjali (b) Aryabhata
(c) Brahmagupta (d) Ved Vyas

(2) Which mathematical concept, crucial in modern mathematics, originated in India ?

- (a) Pythagorean theorem (b) Calculus
(c) Concept of zero (d) Fibonacci sequence

(3) Which classical dance is deeply rooted in India ?

- (a) Salsa (b) Bharatnatyam
(c) Ballet (d) Flamenco

- (4) What did a student offer a teacher in the ancient Gurukul system ?
- (a) Guru dakshina   (b) Shiksha Bhiksha
(c) Vidya Pranam   (d) Guru Seva
- (5) Who is the author of the 'Aryabhatteeyam' ?
- (a) Varahamihir   (b) Aryabhata
(c) Brahmagupta   (d) Bhaskaracharya
- (6) In which Indian philosophical tradition the concept of 'Ahimsa' is at the centre ?
- (a) Jainism   (b) Buddhism
(c) Sikhism   (d) Hinduism
- (7) Which, from the following, is one of the chief characteristics of the Indic Knowledge Tradition ?
- (a) Individualism   (b) Holistic approach
(c) Materialism   (d) Reductionism
-